

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

In Passionem D.N. Iesu Christi Homeliae quinquaginta sex, Theorematum
viginti octo, totidemque sermones. In Monotesseron Praeterea Eivsdem
Passionis Dominicae, iuxta Euangelistarum & historiae fidem, Elucidatio.

Conciones ad Haec Paraeneticae in praecipuis anni & Sanctorum
festiuitatibus habitae

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.XXVIIII

Iesus ab Anna interrogatus, à seruoqué alapa cæsus Art. & Hom. XV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47113](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-47113)

munt autem illud Psalmi in testimonium: *Saluum me fac Deus, quoniam intrauerunt aquæ usque ad animam meam.* Et illud: *De torrente in via viser, propter exalabit caput.* Vulnerabatur præterea Iesu tenerimæ plantæ. Si quidem per petrofæ & aspera ducebatur, dedita ad hoc opera ab Iis qui illum ducebant, ut laderetur. Itaque Christo hæc ductio fuit violenta, ignominiosa & dolorosa. Violenta, quia tamē si sponte ibat Dominus ut agnus ad victimam, nihilominus tamen ab impijs trahebatur potius quam ducebatur. Circumvallatus quoque armata erat manu, puta tribuno & militibus. Vnde ductio hæc pariter ignominiosa reddebatur: ducebatur enim vincitus quasi latro aut malefactor. Terribilis dolorosa fuit Christo non minus in corde, quam in corpore. Quis enim non doleret, ad tantas iniurias verberum & tractuum? Quis non laderetur de ridentium blasphemaniūm linguis? aut quem contumelia hæc non vulneraret & infamia, putâ sic cum armorum strepitu inter hominum manus crudeliter opprobrioscit duci? Neque enim defuerunt Christo vulnera, & plaga, quandoquidem armis, pugnis, malleisq; cæsus impellebatur. Observa hic, quod nouies legitur Dominus à noctis medio usq; in meridiem ductus. Super iis nouem ductionibus deuotum posset sibi unusquisque formare exercitum, quo quid prenarum opprobiorumque in singulis pertulisset Dominus Iesus itineribus, quidve tempore intermedio, contemplando expenderet. Primo ductus est Iesus ab horto ad Annam pontificem: de hac modo ductione loquimur. Secundus ductus est ab Anna ad Caipham. Tertius, à Caiphā ad Pilatum. Quartus, à Pilato ad Herodem. Quintus, ab Herode reducitur ad Pilatum. Sextus, milites eum introduxerunt in prætorium, ubi corona illi illudunt spinea. Septimus ipsum Pilatus educit foras illusum. Octauus productus ad Pilatum sedentem pro tribunali. Non educitur ad Calvariae locum, ubi erat crucifigendus.

Psalms. 68.
Psalms. 109.

Ductio hæc
vix fuerit
Christo vio-
lenta, igno-
miniosa &
iniuriosa.

Itinera seu
ductiones
Iesu nouem
qua, & quo
deuotionis
exercitio ve-
neranda.

Obedientia & patientia Iesu ut nobis imitanda.

Discere hic debemus, non solum duci, mitti q; ac remitti, ubi afficiamur dignominis, probriisq; ac iniurijs, verum etiam ad omnia difficultia esse patientes, atque subiecti omni creaturæ propter Deum, quomodo Do- 1. Petri 5. minus non solum Deo Patri, nec in matre tantum, verum etiam inimicis & persecutoribus suis obediuit. Itaq; o frater, si via luctuosa, si tempestas, si nix, grandio, aut pluvia irruerit, & iter tunc laboriosum carpere iuberis, recordare ambulationis & amari gressus pedum Christi, & labores fatigationesq; tuas his sibi quomodo condias. Hoc modo in omni opere facito sine charitatis, sine obedientiæ, vt non queruleris, non murmures, non sis impatiens, quia fortasse iuberis, mitteris, aut duceris quo tu non vis: sed huiuscmodi cogita, propter eius amorem, qui propter me ductus, missus & remissus in multis doloribus & improperijs obediuit, ego humiliter, alacriter, vltroq; vadam & obediam.

Labores no-
do quomo-
do Christi
laboribus
condiende
sint.

*IESUS AB ANNA INTERROGATVS, A SER-
uoq; alapac casui. Artic. XV.*

Pontifex ergo interrogavit Iesum de discipulis suis, & de Ioan, 18. doctrina eius. Respondit ei Iesus: Ego palam locutus sum mundo. Ego semper docui in synagoga, & in templo quo omnes

omnes iudici cōueniunt: & in occulto locutus sum nihil. Quid me interrogas? Interroga eos qui audierunt, quid locutus sum ipsis, ecce hi sciunt quid dixerim ego. Hæc autem cum dixisset, vñus assistens ministrorum dedit alapam Iesu, dicens: Sic respondes pontifici? Respondit ei Iesus: Si male locutus sum, testimonium prohibe de malo, si autem bene, quid me cædis?

HOMILIA XV.

Ductio
nis
Iesu ad An
nam ratio
quæ.

Per quā por
tam Chri
stus intro
duclus fuerit

Ioan. 18.

Alapa hæc
quam fuerit
vehemens
sonora &
valida.

Quod Iesum primum ad domum Annæ duxerunt discutiendum non o*ciosè factum est: alioqui Annas cùm non esset huius anni pontifex, quomodo præsumpsisset Iesum audiendum, discutiendum, interrogandum, iudicandumq; suscipere, nisi ante cum Caipha, cuius erat sacer, huius anni pontifice condixisset, vt ita Iesus duceretur primo ad Annam quo Caiphæ minus ir̄ putaret delictum, maiorq; eius iustitia coram hominibus visideretur, qui mortis damnaret reum, quem senior iam pontifex Annas, mortis reum statuisset iudicandum, vt pote qui vindictum ad Caipham (quod mortis supplicio reum indicabat) misisset. Videretur etiam Christi mors proprie*a iustior, & eiusdem fieret ignominia maior: quippe qui à duobus pontificibus morte dignus foret iudicatus. Præbebat autem huic consilio eorum accuto locum, quod Annæ domum præterire habuerunt, qui Iesum ducebant, cui quasi dignitati, senio atque autoritati, deferre volebant, vt statueretur coram illo Dominus, ab eodem primo examinandus: quamuis (quod dixi) ex utriusque ante putandum est ordinatum esse vt ita fieri deberet, consilio, quo inuidiam celarent, simularent verò iustitiam. Ad hoc facit, quod à multis referatur Dominum Iesum non per portam reductum, per quam ad montem Oliveti exierat, sed per aliam portam, quæ aurea dicebatur, vbi domus Annæ occurrebat prior, antequam ad Caiphæ domum venirent. Quod si per aliam intrassent, qua Christus exierat, portam, non ita occurrisset. Vnde coniectura fit, pontificum studio sic factum, vt fieret occasio Iesum ad Annam ducendi. Interrogavit autem pontifex Annas Christum de doctrina & de discipulis eius. Ad quarum questionum alteram responderet, ad alteram tacet. Nam de doctrina sua Iesus respondens, pontificem mittit ad auditores quibus libenter crederet, & qui dicere certius possunt quæ audierint, quidve docuerit Iesus, quandoquidem in secreto nihil docuit, sed in templo & in synagoga vbi multi cōtulerant qui possint testari. Remittit se Iesus ad testimonium aliorum, etiam qui hoc tempore videbantur inimici. Porro de discipulis nihil respondit. Hoc modo vbi Christus responderet, assistens vñus ministrorum qui domino voluit suo adulari, & zelum quem pro illo vehementer gereret ostendere, quasi qui iniuriam contemptum ve*sui non posset ferrē Domini, dedit alapam Iesu, dicens: Sic respondes pontifici? Notare Dominum voluit superbiæ, qui temeritate vñsus, irreuerenter pontifici fuisse locutus, atque proinde violenta alapa dignus. Dicunt hanc alapam adeò fuisse vehementem, vt dentes mouerentur, & sanguis Christo manaret è naribus: adeò sonoram, vt per totum audiretur palatium, adeò denique validam vt digitorum vestigia retinet Christi maxilla quod in Veronica Romæ tradunt cerni manifesto. Observare.***

Ma iam his, quis sit qui percutitur: quis, qui cœdit. Nonne à luto figulus, ab infimo summus, à peccatore Deus, Dominus à seruo, creator à creatura, à vilis-
fimo puluisculo universitatis Dominus cœdise patitur gubernator atque re- Contem-
dempror? Hic seruus fuit Malchus, cui in horto aurem Dominus re- platio.
stituit abscessam, pro beneficio hanc contumeliam recipiens. Verum quid Seruus iste
Christus egit? Num igni mandauit ut de cœlo descendat, cremerū istum bla- quis fuit.
phemum? Aut nunquid terra dixit, quæ os suum aperiat & deglutiatur eum in infernum. Haudquaquam. Potuisse profecto iubere & mox obedirent & Patientia le-
terra & ignis & omnes creature, ad ultionem sui creatoris. At noluit. Neque su quantæ.
enim potentia, sed patientia nos voluit redimere: nec venit ut iudicare et mudi-
dum, sed ut saluaretur mundus per ipsum. Noluit ut vindicta, sed suum ma-
luit percussorem placare allocutione benigna: si male, inquiens, locutus, &c.
Vide quia Dominus iudicium subire vult cum seruo. Si vero bene locutus sum
quid me cœdis? Quid hac response benignius? quid benignitate hac dulcius?
Vide tamen quomodo etiam seruum arguat, & quem modestè arguat peccati.
Sic namque verborum lenitate placat seruum, ut nihilominus illi eius ostendat peccatum.

*Propria, aliorumq; fama quando quomodo defendenda: iniuriam
seem passi qui nos habeamus.*

Docemur non tristari si male denobis sentiatur. Quid enim? quando- Tristandum
quidem quasi perperam docuerit, qui sapientia est & veritas, exami- non esse si
natur. Si vero de nobis suspicio est, aut si iudicamur quoque esse mali, male de no-
nulla nos afficiat tristitia, modo conscientia non accuset. Inde enim magis eri- bis scariatur
mus boni. Nec grandi propterea opus est excusatione. Veritas enim non sem-
per latebit, et si ad breue quandoque tempus abscondatur. Perturbatur, saepo
homo nimium timens de se male sentiri: & prosu'i iustificatione (quasi fama
suam zelans) saepo contendit & laborat, qui tamen patientia & humilitate, ta-
cens, mansuetè atq; dissimulans, multo se præclarius excusaret, ageretq; ut ne-
mo tantam patientiam humilitatemq; non crederet innocentem. Præstat igi-
tur virtute, quam contentionibus se defendere. Secundò docemur proximo- Famam pro-
rum famam tueri: quomodo Christus eo tempore, quo de suis nil potuit lo- ximorum
qui discipulis quod adficarent, facuit: ita nos quoq; de absentibus bona dun- defendendā.
taxat loquamur. Tertiò discere nos conuenit, verborum illatas iniurias aut Injuries ver-
obiurgationes duras, calumnias & equanimiter ferre. Siue ergo iniuria, borū equa-
siue fiat nobis contumelia aut calumnia, quantum nostram attinet lesionem, nimirer fe-
non grauius irascamur, nec vtrionem meditemur, sed mansuetudinem op- rendas.
ponamus. Si tamen iniuriam Dei continet hæc contradic̄io, ut pote que fiat iniuria Dei
veritati, aut si scandalum generet pestiferæ doctrinæ animabus: ibi est etiam non esse tol-
arguendus calumniator, absq; tamen priuato amore & absq; zelo vindictæ,
sed zelo diutinxat diuini honoris. Quarto, si Christo pro alapa suscep̄ta vis Alapa pro
gratias agere, statue firmo decreto, & ora Dominum ut voluntatem hanc tuā hac sua quo-
confirmet iuuterque, ne tibi superbia præsumptio vè ex instituto hoc suboria- modo Chri-
tur: atq; tibi donum hoc largiatur, quo ab ociosis queas os tutum sermonibus to regra-
continere. Si ociosis abstinentem est, quanto studio renitendum, quibus in-
standum precibus, ne permittaris à Deo labi in murmurations, in detrecta-
tiones.